

Liturgie voor de online viering van zondag 9 januari 2022, Eerste zondag na Epifanie

Voorganger: ds. Peter van der Schans

Lector: Gratia Kraaijeveld

Organist: Marjan Klein

Voorzangers: Thea van Dijk, Anna Jansen en Menso Bosma

Bijzonderheden: Doopgedachtenis - We geven de naamsteentjes terug aan de dopelingen van 2021

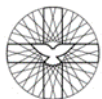

Thema: Dankzij de Geest: wees kind van God en mensenkind, de hemel is met jou bevriend!

Viering beschikbaar om:

10.00 uur op www.kerkdienstgemist.nl

Na de dienst ook beschikbaar op www.pgij.nl

**Protestantse
Kerk**

Protestantse gemeente te IJsselstein

- De Paaskaars brandt
- Orgelspel vooraf
- Welkom door de voorganger

AAN HET BEGIN

- Toewijding door stil gebed en kort orgelspel
- We gaan staan
- Groet en Bemoediging
- We zingen: intochtlied: Psalm 72:4 en 6
- Gebed aan het begin:

God, zend uw adem tot ons,
zoals eens uw adem, uw Geest de wateren in beweging bracht,
zoals eens uw stem het duister een halt toeriep en het licht liet worden,
zoals eens uw Geest boven de Jordaan mensen in beweging zette.

Wilt U ons zo vandaag in uw dienst nemen,

door de woorden van liefde en hoop in ons uit te slaan,
zoals een hamer een nieuwe vorm kan aanbrengen.

Kneed ons naar uw beeld,
dat uw stem ons mag bevrijden van wat ons in het duister vasthoudt,
dat uw verfrissende woorden ons afwassen
en ons tot omkering uit onze vaste patronen zullen brengen.

Mogen zo de bevrijdende woorden van de Schrift
ons richten op de Stem,
die iedereen tot zich wil roepen.
In Jezus' naam. Amen.

- We gaan zitten
- We zingen: Lied 439:1
- Smeekebed, besloten met het zingen van: Lied 356:6 en 7

Here God,
omdat Jezus uw Zoon de roep heeft verstaan
en zijn opdracht aanvaard heeft,
omdat hij zijn leven deelde
met al uw ten dode gedoemde mensen,
omdat hij ons in vertrouwen voorging
op de rechte weg naar uw toekomst
en alle stemmen heeft weerstaan
die hem andere wegen wezen,
omdat hij ten einde toe
het doodswater over zich heen liet komen,
omdat wij vanwege hem
het geloof niet verliezen
en de hoop niet laten varen,
kunnen wij U aanroepen, o God,
hoe ver en vreemd U voor ons ook bent,
in het volste vertrouwen
dat niets ons kan scheiden
van U en uw liefde.

Aan U leggen wij voor
het oude nieuws van elke dag,
de mateloze misère op uw aarde,
de wanhoop en verbijstering van mensen,
de ongeloofwaardigheid van uw gelovigen,
alles wat ons in verwarring brengt,
alles wat ons wanhopig maakt,
alles waar Jezus midden in stond
en waar hij onderdoor ging.

O God, maak ons opstandig als wij berusten,
bemoedig ons als wij verslagen zijn,
geef dat er telkens mensen opstaan
om uw tegenstem te laten horen,
laten er woorden en daden zijn

die ingaan tegen de stroom,
 betoon U aan uw wereld
 als een macht die redden kan
 uit de zee van ellende,
 want U bent de God die ons hoop geeft,
 de God die zelf onze hoop is.

En zo bidden en zingen wij met elkaar:

(Van der Zee, *In het huis...*, p. 44 en 45)

- We zingen als loflied en gebed om de opening van het Woord: Lied 680:1, 4 en 5

DIENST VAN HET WOORD

- Moment voor de kinderen

God heeft de wereld heel mooi gemaakt. Maar dan... wordt alles anders. Soms denk je misschien: Eén moment maakt toch niet zoveel uit? Maar toch kan dat wel grote gevolgen hebben!

Je hebt nodig:

- een plakje cake of koekjes

Laat de kinderen het plakje cake of de koekjes zien.

Wie lust er graag cake of koekjes?

Wie zou er een hapje willen?

Vertel nu dat je een heerlijke cake of koekjes hebt gebakken.

Lekker met meel en eieren.

Maar dan vertel je dat je ook een heleboel zout erin hebt laten vallen.

Wie wil er nu nog een hapje?

Er is maar één ding anders gegaan, maar het maakt alles anders.

- We zingen: Lied 162:1 en 6

- Eerste Schriftlezing: Jesaja 42:1-9 (NBV21)

- We zingen: Lied 459:1, 5 en 6

- Tweede Schriftlezing: Johannes 1:19-34 (NBV21)

- We zingen: Lied 526:2

- Verkondiging

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Wat zitten er weer een hele hoop gedachten om uit te werken in de Bijbelstukken van vandaag. Je komt dat in meer Bijbelgedeelten tegen. Maar het heeft zeker met Johannes te maken. Ik ga keuzes maken. En de keuze wordt bepaald door het feit, dat we in deze dienst ook stil staan bij de doop – de doop van Johannes en de doop van Jezus. En we hebben ook de doop van vier gemeenteleden in 2021.

Bij de doop van Jezus daalt de Geest neer op Jezus. Johannes ziet dat. De Geest wordt verbeeldt door een duif. Johannes getuigt er dan van dat Jezus daarmee de Zoon van God wordt. Als we dan gedoopt worden met water en met Geest, dan worden ook wij zonen en dochters van God; kinderen van God. Dankzij de Geest kunnen wij getuigen: “... **wees kind van God en mensenkind, de hemel is met jou bevriend!**” Dat voel je eens te meer als je gedoopt bent. Dat zie je ook daadwerkelijk bij de doop van een mensenkind. Je wordt kind van God. Je gaat ontdekken dat de hemel, dat God zelf met je bevriend is.

Het gaat bij dopen om dopen met water. En om dopen met de Geest. Dopen met water is iets van Johannes. Bij dopen door Jezus komt er ook de Geest bij. Ik heb de vier dopelingen van 2021 met water gedoopt. Ik lijk wat dat betreft op Johannes. Maar ik vertrouw erop dat bij deze waterdoop van mij, ook de doop van de Geest is meegekomen. Dat God niet alleen door water, maar ook door de Geest nieuwe mensenkinderen heeft geschapen. Wij geloven het in één handeling is gebeurd. En dat de dopelingen zo met God verbonden zijn.

Bij Johannes en Jezus was er verschil bij dat dopen. Zo hebben we gehoord. Johannes en Jezus worden naast elkaar gezet.

Wie is **Johannes**? Soort van onderzoekers proberen dat in een verhoor helder te krijgen. De getuige Johannes moet zijn geloofsbrieven overhandigen. Moet zijn competentie; zijn autoriteit bewijzen. Zijn zending en pretentie. De priesters en Levieten zijn niet zomaar bij hem gekomen voor een gezellig praatje. Er is een opdracht. Er is sprake van urgentie. En ze moeten terugkomen met een antwoord. Dan gaat het even snel heen en weer. Johannes is niet de Messias. Niet Elia. Niet een profeet. Achter elk woord, elke titel zit een verhaal. Dat laat ik nu liggen.

Wie is Johannes dan wel? Johannes zegt: “²³Hij zei: *‘Ik ben de stem die roept in de woestijn: ‘Maak recht de weg van de Heer,’*...” Johannes kondigt de komst van de Heer zélf aan. Van God, van de Eeuwige. Je zou kunnen zeggen dat Johannes niet aan de verwachtingen voldoet, maar tegelijk zet hij een veel grotere verwachting neer.

Johannes is de getuige, de ooggetuige. Hij wijst aan; is een vingerwijzing. Hij heeft het gezien en vertelt ervan. Het gordijn wordt opgetrokken en de hoofdrolspeler voorgesteld. Johannes is presentator. Jezus is belangrijker dan Johannes. Johannes is een voorloper. Hij opent de deur naar de aanwezigheid van de komende. Hij is een leerling van degene die na hem komt. ‘Maar’ of ‘slechts’ een leerling – zou je bijna zeggen.

Zo spreekt Johannes over Jezus: “²⁷Hij die na mij komt – ik ben het niet eens waard om de riemen van zijn sandalen los te maken.”” Voeten zijn in het Midden-oosten oneerbare lichaamsdelen. Dat was zo in de tijd van de Bijbel en dat is nog steeds zo. In officiële gelegenheden zoals kerkdiensten moet je netjes zitten, je voeten op de grond en je benen keurig naast elkaar. Het is niet passend om je benen over elkaar te slaan. Onderuit zakken en je voetzolen laten zien is ronduit onbeschoft. Diepe beledigingen worden met de voeten uitgedrukt, bijvoorbeeld het trappen op een vlag of het bekogelen met schoenen, zoals dat ooit gebeurde met president George W. Bush tijdens een bezoek aan Irak.

“*Ik ben het niet eens waard om de riemen van zijn sandalen los te maken,*” zegt Johannes over Jezus. Met andere woorden: ik ben het niet waard om zelfs het nederigste werk voor Hem te verrichten. Mijn doop kan niet tippen aan zijn doop, mijn werk niet aan zijn werk. Maar wat is het werk van Jezus? Verderop in het verhaal van Johannes wordt daar iets van duidelijk: Jezus knoopt de veters van de leerlingen los en wast hun voeten. En wat is zijn doop? Hij sterft een schandelijke dood uit liefde voor hen. Zo grijpt de doop van Jezus vooruit op wat komt.

Wie is **Jezus**? Johannes laat niet na om Jezus heel belangrijk te maken. Johannes ziet Jezus naar zich toe komen en vertelt aan de mensen die erbij zijn: “*Daar is het lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt.*” Het is de enige keer in het Evangelie dat over Jezus gezegd wordt dat hij het lam van God is. Vooral in de R.K.K. wordt deze tekst uitgesproken bij de viering van de eucharistie, de Maaltijd van de Heer. Christus wordt dan bezongen als het lam Gods dat de zonden der wereld wegdraagt. Jezus is het Lam dat God gebruikt om alles wat mensen verkeerd doen weg te dragen, uit te wissen, weg te doen. Zodat we weer opgelucht kunnen ademen, Zodat we als vrije mensen weer opnieuw kunnen beginnen.

En ik heb het al genoemd: Johannes getuigt van Jezus ook als de Zoon van God. De Geest wijst hem zo aan. “*“Wanneer je ziet dat de Geest op iemand neerdaalt en blijft rusten, dan is dat degene die doopt met de heilige Geest.”*³⁴*En dat heb ik gezien, en ik getuig dat Hij de Zoon van God is.*” Kerstmorgen zei ik al, dat een paar woorden in Johannes 1 typerend zijn voor wat er nog komen gaat. Alsof Johannes vast even in een soort korte samenvatting ze de revue laat passeren. Toen ging het om Woord en licht. Die zijn dus al geweest. Hier komen Lam, duif, Geest en Zoon. Straks komen nog brood, wijn en water.

We hebben ook Jesaja 42 erbij gelezen. Woorden die klinken in een uitzichtloze situatie. De toplaag van de bevolking is uit Israël weggevoerd en gevangen gezet in Babylon. Het is donker. Geen licht en geen lucht. Maar God maakt het licht in het duister. Geeft lucht in de benauwdheid. Er komt een dienaar, een uitverkorene waar God vreugde aan beleefd. Christenen hebben zijn kwaliteiten herkend in de komst en de aanwezigheid van Jezus Christus. Jezus doet recht in situaties van onrecht. En de Heer zegt:

6 ...

*Ik zal je bij de hand nemen en je behoeden,
Ik neem je in dienst voor mijn verbond met het volk
en maak je tot een licht voor alle volken,
om blinden de ogen te openen,
om gevangenen te bevrijden uit de kerker,
wie in het duister zitten uit de gevangenis.*

Zo is Jezus onder ons geweest. Zo heeft hij zich in dienst gesteld van ons. De Geest van God daalde op hem neer. De Geest van God bleef op hem rusten. Ging mee. Ook in zijn lijden. In zijn kruisiging. In zijn dood. En het was die Geest van God die adem die hem weer in het leven blies.

Als een mensenkind gedoopt wordt, dan ga je ook die weg. Of je nou baby, kind of volwassene bent. Je gaat koppie onder. Voelt het lijden, de spanning van de ondergang. Je gaat het donkere water in. En merkt de benauwdheid. Maar de Geest van God daalt op je neer. Blijft bij je. Draagt je naar de overkant. En je kunt weer leven. Opgelucht adem halen.

Je bent gewoon een mens, een kind van mensen, van een vader en een moeder.

Dankzij de doop ben je ook kind van God. En is de hemel met jou bevriend: God is met je, bij je. Van daaruit kan en mag je leven. En bestaan - wat je ook gebeurt, wat je ook overkomt.

Daarmee krijg je een **basis** van rust en veiligheid. Van troost en bemoediging in pijn en verdriet dat je overkomt. Van vrijheid en ruimte in zware en drukkende tijden.

Dankzij de doop wordt je ook **uitgedaagd** om te leven als een kind van God. Je wordt geprikkeld en gemotiveerd om de liefde die je hebt ontvangen van God ook weer te delen met anderen. Om dan óók licht te brengen aan mensen in donker. Om recht te doen waar onrecht is. Om lucht te brengen waar benauwdheid is. Je neemt geen genoeg met hoe het in onze wereld vaak gaat. En geeft liefde, nabijheid, respect, aandacht.

Dankzij de doop wordt je ook lid van een club, van een groep, van een **gemeenschap**. Onderdeel van een familie: zoon en dochter, kind van God. Omdat we worden gedoopt met water en met de Geest van God. Omdat Jezus naast ons gaat staan en tegen God zegt: “Hier, kijk: mijn zus, mijn broer! Ze horen bij mij!”

(1. Jij godsgeschenk en groot geheim,
geboren uit het samenzijn
van liefde en van levensloop,
getekend ben jij met de doop.

2. Jouw naam wordt in één ademtocht,
genoemd met Hem, die mensen zocht,
om in het land van lach en pijn
getuige van zijn licht te zijn.)

Dankzij de Geest:

3. Jij mag gaan leven uit zijn kracht,
een nieuw naam, jouw toebedacht:
**wees kind van God en mensenkind,
de hemel is met jou bevriend!**

(*'Jij, Godsgeschenk en groot geheim'* (uit: *Van harte*, p. 98 van Alfred C. Bronswijk; op de melodie van Lied 215))

Amen.

- Meditatief moment: orgelspel
- We zingen: Lied 524:1, 2, 4 en 5

GEDENKEN EN GETUIGEN VAN DE DOOP

- Op deze eerste zondag na Epifanie gedenken wij dankbaar onze eigen doop en we noemen blij de namen van degenen die in het afgelopen jaar in het midden van de gemeente het teken van de doop ontvingen.

De ouderling van dienst haalt de schaal met de witte naamsteentjes. Hieronder de doopnamen met cursief de roepnamen.

- 14 maart: *Wendy* Otter
- 14 maart: *Noud* Smoorenburg
- 14 maart: *Pleun* Clara Maria Brandt
- 28 november: *Juunè* Louisa Achterberg

-We zingen (staande): '*Jij, Godsgeschenk en groot geheim*' (uit: *Van harte*, p. 98 van Alfred C. Bronswijk; op de melodie van Lied 215)

1. Jij godsgeschenk en groot geheim,
geboren uit het samenzijn
van liefde en van levensloop,
getekend ben jij met de doop.
2. Jouw naam wordt in één ademtocht,
genoemd met Hem, die mensen zocht,
om in het land van lach en pijn
getuige van zijn licht te zijn.
3. Jij mag gaan leven uit zijn kracht,
een nieuw naam, jouw toebedacht:
wees kind van God en mensenkind,
de hemel is met jou bevriend!

DIENST VAN HET ANTWOORD

- We gedenken Johannes Gijsbert Boer (staande)
- We luisteren naar de melodie van Lied 730: *'Heer herinner U de namen ...'*

- Gebeden: dankgebed – voorbeden – stil gebed – samen bidden van het Onze Vader
- Delen van de bloemengroeten:
- Inzameling van de gaven:
- 1^e collecte: Fotografie tegen armoede voor huisjes in Roemenië
- 2^e collecte: College van Kerkrentmeesters

Omdat we niet kunnen collecteren in de eredienst vragen we u om uw collecte digitaal bij te dragen. We doen dat in het volle besef van onzekerheden bij gemeenteleden, ook op financieel gebied. Twee manieren om uw bijdrage te doen:

- U kunt uw bijdrage overmaken op de rekening van het College van Diakenen: NL43 RABO 0159 278 325 t.n.v. Diaconie Protestantse gemeente IJsselstein
- U kunt bijdragen via deze QR code.

Wij danken u van harte voor uw gift!
 Namens het College van Diakenen en het College van Kerkrentmeesters:
 Jannie Schimmel en Daniëlle van den Houten.

AAN HET EINDE

- We zingen: slotlied (staande): Lied 675
- Uitzending en Zegen

De HEER is
 een heldere vlam voor ons.
 Een begaanbaar pad onder ons.
 Een leidende ster boven ons.
 Een wakend oog achter ons.
 Vandaag, morgen, voor altijd.

(Sint Columbia, 521-597)

- We zingen: *Amen, amen, amen!* (Lied 431C)
- Orgelspel